

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 69g/2017, 70g/2017, 90g/2017, 91g/2017 și 92g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 307
din Codul penal al Republicii Moldova
(*răspunderea penală a judecătorilor*)

CHIȘINĂU

27 iunie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, președinte,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei *grefier*, Eugenia Mița,

Având în vedere sesizările depuse la 24 mai 2017,
26 iunie 2017 și 27 iunie 2017,
Înregistrate la aceleași date,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 27 iunie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 307 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de avocații:

- Gheorghe Ulianovschi în dosarul nr. 1-86/2017;
- Vadim Marchitan în dosarul nr. 1-103/2017;
- Andrei Habravan în dosarul nr. 1-84/2017;
- Marin Afanas în dosarul nr. 1-74/2017;
- Gărgăun Elena și Gărgăun Igor în dosarul nr. 1-37/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizările au fost depuse la Curtea Constituțională la 24 mai 2017, 26 iunie 2017 și 27 iunie 2017 de către completele de judecată (Sîrbu Victoria, Spoială Alexandru, Chironeț Ioana; Sîrbu Victoria, Chironeț Ioana, Paniș Alexei; Sîrbu Victoria, Panfil Cristina, Chironeț Ioana; Burduh Victor, Malîi Ala, Secrieru Iraidă) din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

3. Având în vedere identitatea de obiect, în temeiul articolului 43 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea a decis conexarea sesizărilor într-un singur dosar.

A. Circumstanțele litigiilor principale

4. Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află cauzele penale privind învinuirea lui S.G., G.M., M.M., L.A. și G.G. de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 307 din Codul penal - „Pronunțarea unei sentințe, decizii, încheieri sau hotărâri contrare legii”.

1. Circumstanțele cauzei penale nr. 1-86/2017

5. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 23 ianuarie 2017, S.G. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanței judecătorești irevocabile din 14 decembrie 2010.

6. În ședința de judecată din 20 martie 2017, avocatul Gheorghe Ulianovschi, reprezentând interesele lui S.G., a ridicat excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal.

7. Prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 3 mai 2017, cererea avocatului Gheorghe Ulianovschi privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost admisă și dispusă remiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

2. Circumstanțele cauzei penale nr. 1-103/2017

8. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 25 ianuarie 2017, G.M. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanței judecătorești irevocabile din 18 martie 2011.

9. În ședința de judecată din 25 aprilie 2017, avocatul Vadim Marchitan, reprezentând interesele lui G.M., a ridicat excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal.

10. Prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 3 mai 2017, cererea avocatului Vadim Marchitan privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost admisă și dispusă remiterea sesizării Curții Constituționale spre soluționare.

3. Circumstanțele cauzei penale nr. 1-84/2017

11. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 31 ianuarie 2017, M.M. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanței judecătorești irevocabile din 6 decembrie 2011.

12. La 16 iunie 2017, avocatul Andrei Habravan, reprezentând interesele lui M.M., a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal.

13. La 16 iunie 2017, judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis cererea referitoare la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Andrei Habravan și a dispus sesizarea Curții Constituționale.

4. Circumstanțele cauzei penale nr. 1-74/2017

14. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 27 ianuarie 2017, L.A. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanțelor judecătorești irevocabile din 26 noiembrie 2012 și 1 iulie 2013.

15. În cadrul ședinței de judecată preliminară din 15 iunie 2017, Marin Afanas, reprezentând interesele L.A., a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal.

16. La 16 iunie 2017, judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis cererea referitoare la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Marin Afanas și a dispus remiterea Curții Constituționale spre soluționare.

5. Circumstanțele cauzei penale nr. 1-37/2017

17. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 1 decembrie 2016, G.G. este învinuit de pronunțarea cu bună știință și contrar legii a ordonanțelor judecătorești irevocabile din 22 octombrie 2010 și 13 martie 2013.

18. La 13 iunie 2017, avocații Gărgăun Elena și Gărgăun Igor, reprezentând interesele lui G.G., au înaintat în fața instanței de judecată cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 307 din Codul penal.

19. La 13 iunie 2017, judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis cererea referitoare la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocații Gărgăun Elena și Gărgăun Igor și a dispus transmiterea sesizării Curții Constituționale spre soluționare.

B. Legislația pertinentă

20. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...]

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

[...]”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Articolul 120 Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

21. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova nr. nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat M.O., 2009, nr.72-74, art. 195) sunt următoarele:

Articolul 307 Pronunțarea unei sentințe, decizii, încheieri sau hotărâri contrare legii

„(1) Pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii

se pedepsește cu amendă în sumă de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeași acțiune:

a) legată de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave;

c) soldată cu urmări grave

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepției de neconstituționalitate

22. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 307 din Codul penal, care încriminează pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii, nu prevăd *ordonanța* printre actele judecătorești pentru care un judecător ar putea fi acuzat că le-a pronunțat cu bună știință și contrar legii.

23. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate contravin articolelor 22, 114, 116 alin. (1) și (6), 119 și 120 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

24. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

25. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

26. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocații Gheorghe Ulianoschi în dosarul nr. 1-86/2017, Vadim Marchitan în dosarul nr. 1-103/2017, Andrei Habravan în dosarul nr. 1-84/2017, Marin Afanas în dosarul nr. 1-74/2017, Gărgăun Elena și Gărgăun Igor în dosarul nr. 1-37/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, este formulată de subiecții abilitați cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

27. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

28. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 307 din Codul penal, care stabilește drept componentă de infracțiune pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii.

29. Totodată, Curtea observă că autorii pretind că art. 307 din Codul penal contravine articolelor 22, 114, 116 alin. (1) și (6), 119 și 120 din Constituție, întrucât dispozițiile contestate nu se referă și la ordonanța judecătorească.

30. În acest sens, Curtea menționează că prin Hotărârea nr.12 din 28 martie 2017, a exercitat controlul constituționalității art. 307 din Codul penal stabilind că:

„88. [...] prin instituirea la art. 307 din Codul penal a sintagmei „*pronunțarea cu bună-știință*” legiuitorul a stabilit expres că judecătorul poate fi tras la răspundere penală pentru această componentă de infracțiune doar exclusiv **în cazul în care este demonstrată intenția** acestuia de a pronunța **hotărârea, sentința, decizia sau încheierea contrar prevederilor legale**.

89. Curtea reiterează că judecătorii, potrivit principiilor internaționale privind independența judecătorească, nu pot fi trași la răspundere penală pentru (1) *erori judiciare care nu implică reaua-credință* și (2) *diferențe în interpretarea și aplicarea legii*. Remediu principal pentru corectarea acestor greșeli este exercitarea căilor de atac, iar *casarea unei hotărâri de către instanțele superioare nu înseamnă în mod automat că judecătorul nu a acționat într-un mod profesionist*.

[...]

92. Curtea reține că **răspunderea penală a judecătorului în temeiul articolului 307 din Codul penal poate fi compatibilă cu principiul independenței judecătorului doar în urma unei interpretări restrictive și doar în baza unor probe incontestabile, care ar demonstra intenția judecătorului în emiterea actului judecătoresc contrar legii**.

[...]

97. Curtea reține, cu titlu de principiu, că **prevederile privind răspunderea penală a judecătorilor trebuie interpretate astfel, încât să protejeze judecătorii de orice imixtiune arbitrară în funcțiile lor judiciare**.

98. Curtea menționează că judecătorii din cadrul judecătoriilor, curților de apel și Curții Supreme de Justiție pot fi trași la răspundere penală în temeiul art. 307 din Codul penal **doar în cazul în care este probată indubitabil, dincolo de orice îndoială rezonabilă, intenția directă în pronunțarea unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii**.

99. În contextul celor enunțate, Curtea subliniază că atragerea la răspundere penală a judecătorilor în temeiul art. 307 din Codul penal în sine nu este contrară principiilor constituționale, atât timp cât prin mecanismul de atragere la răspundere penală sunt respectate garanțiile inerente independenței judecătorilor, orice dubiu fiind interpretat în favoarea judecătorului.”

31. În același timp, cu referire la criticile autorilor potrivit cărora prevederile art.307 din Codul penal nu cuprind ordonanța judecătorească printre actele pronunțate contrar legii, pentru care ar putea fi intentată o cauză penală, Curtea reține că acest aspect vizează aplicarea legii penale, care, de altfel, ține de competența instanțelor de judecată.

32. Prin urmare, ținând cont de cele enunțate, Curtea menționează că sesizările privind excepția de neconstituționalitate a art. 307 din Codul

penal nu întrunesc condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul juridicției constituționale și al pct. 28 lit. b) și d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepția de neconstituționalitate a articolului 307 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocații Gheorghe Ulianoschi în dosarul nr. 1-86/2017, Vadim Marchitan în dosarul nr. 1-103/2017, Andrei Habravan în dosarul nr. 1-84/2017, Marin Afanas în dosarul nr. 1-74/2017, Gărgăun Elena și Gărgăun Igor în dosarul nr. 1-37/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

*Chișinău, 27 iunie 2017
DCC nr. 58
Dosarul nr. 69g/2017*